



MAKRO GÖRÜŞ

Dış Ticaret

Eylül 2020

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Temel Dış Ticaret İstatistikleri (Milyon Dolar)

	Eylül/2019	Eylül/2020	Yıllık Değişim	Ocak-Eylül 2019	Ocak-Eylül 2020	Yıllık Değişim
İhracat	15,274	16,009	4.8%	132,793	118,325	-10.9%
İthalat	16,941	20,837	23.0%	153,885	156,186	1.5%
İhracat/İthalat	90.2%	76.8%		86.3%	75.8%	
Toplam Dış Ticaret Dengesi	-1,667	-4,828	189.6%	-21,093	-37,862	79.5%

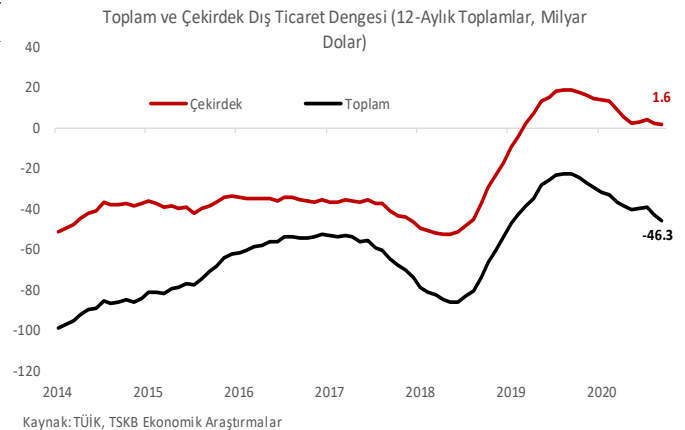
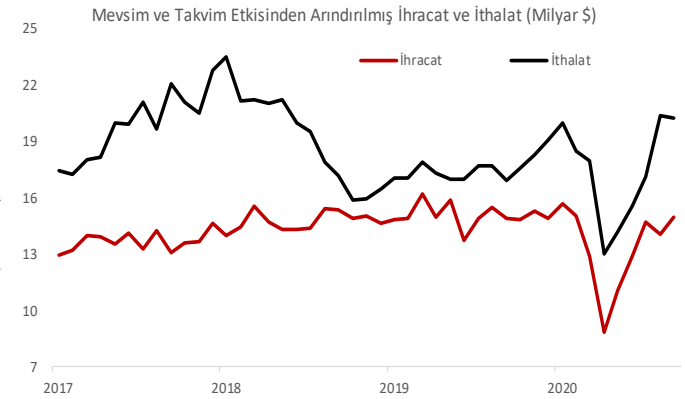
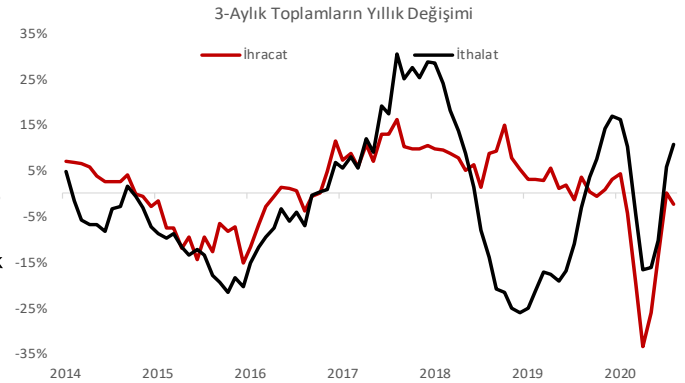
Eylül'de ihracat yeniden artışa geçerken, ithalatta artış sürdü. Temmuz ve Ağustos aylarında daralan ihracat 2020 yılı Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre %4,7 artışla 16,0 milyar dolara çıkarken, ithalat aynı dönemde %23,0 artışla 20,8 milyar dolara yükseldi. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilerde ise Eylül ayında ihracat bir önceki aya göre %6,7 artarken, ithalat %0,4 geriledi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı Eylül'de gerilerken, dış ticaret açığı genişledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı Eylül 2019'daki %90,2'den Eylül 2020'de %76,8'e geriledi. Aynı dönemde dış ticaret açığı yıllık bazda %189,6 genişleyerek 1,7 milyar dolardan 4,8 milyar dolar seviyesine ulaştı. 2019 Eylül'de 1,6 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek dış ticaret fazlası 2020'nin aynı ayında 772 milyon dolara geriledi. Bu sonuçlarla Ocak-Eylül döneminde ihracat 2019'un aynı dönemine göre %10,9 azalarak 118,3 milyar dolar olurken, ithalat sadece %1,5 artarak 156,2 milyar dolara yükseldi. Aynı dönemde dış ticaret açığı %79,5 genişleyerek 21,1 milyar dolardan 37,90 milyar dolara çıktı. 2019 yılı ilk dokuz ayında 10,5 milyar dolar fazla veren çekirdek denge 2020'nin aynı döneminde 2,6 milyar dolar açığa döndü.

Ülke bazlı veriler gelişmiş ekonomilere yapılan ihracattaki artışa karşın gelişmekte olan ekonomilerde zayıf performansa işaret etti. Eylül'de AB ekonomilerine yapılan ihracat yıllık bazda %6,0 artış kaydederken, diğer gelişmiş ekonomilere yapılan ihracatta artış sürdü etti. Kuzey Amerika'ya yapılan ihracat %24,1, Avustralya ve Yeni Zelanda'ya yapılan ihracat %27,12 oranında yıllık bazda artış kaydetti. Bununla birlikte, Kuzey Afrika'ya yapılan ihracat da bu dönemde toparlanırken, toplamda gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracatta %1,1 oranında yıllık bazda daralma yaşandı.

İthalat tarafında yatırım malları ve binek otomobilde yüksek artışların sürdüğünü görüldü. Tüketim malları ithalatı, Eylül'de dayanıklı ve dayanıksız tüketim mallarındaki azalışa karşın sanayi ile ilgili olmayan taşıma araç ve gereçleri ile binek otomobil ithalatındaki yüksek artışların sürmesi sonucu yıllık bazda %23,0 artış kaydetti. Yatırım malları ithalatında geçen yılın Eylül ayına göre %46,7 artış kaydedilirken, enerji faturasındaki düşüşün sürmesine rağmen ara malları ithalatında yıllık bazda %19,4 artış gerçekleşti.

Eylül ayı verilerinin detayları likidite destekleri ve kredi genişlemesinin gecikmeli etkileriyle bazı ürünlere yönelik ertelenmiş talebin gücünü koruduğuna işaret ediyor. Yatırımlar tarafındaki güçlü seyirle birlikte, bazı tüketim kalemlerindeki yavaşlamayı makro dengeler açısından olumlu değerlendiriyoruz. Ancak ihracatta Eylül'de kaydedilen artışa rağmen öncü veriler küresel ticarete kırılmalıkların sürdüğünü gösteriyor. Bu nedenle önümüzdeki dönemde ithalattaki yavaşlamaya rağmen dış dengede iyileşmenin sınırlı kalabileceğini düşünüyoruz.



* Çekirdek: Altın ve enerji hariç olarak tanımlanmıştır.

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.



Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

